Anul al LXXXIX-lea n-l 90 NUMARUL 2 Lei Braşov Miercuri 1 Septemvrie 1926.

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Parlamentarismul în primejdie

V.

Felul cum s'au alcătuit până azi parlamentele României-Mari, structura lor, activitatea şi oamenii, cari le-au compus, fireşte că au trebuit să ducă în mod fatal la ostilitatea de azi şi să fie pus în discuţie însuşi parlamentarismul.

Opinia publică, care nu prea e deprinsă să raţioneze, să scruteze cauze, ci care urmăreşte numai efectele şi trage din acestea concluziile, a rămas profund decepţionată.

Ea aştepta altceva dela aceste parlamente. Precipitată în dorinţa de mai bine populaţia fatâtor provincii întrunite şi legate constituţional în noul stat român, aştepta ca acesta să fie aşezat pe temelii corespunzând noilor concepţii de viaţă publică.

In locul nedreptăţilor de altădată ea dorea instituirea unei *dreptăţi româneşti*, care nu trebuia să cunoască părtiniri şi privilegii pe seama unor cetăţeni, cari vorbesc aceiaş limbă, cari au aceiaş origine şi cari au dorit, au luptat şi au făcut deopotrivă aceleaşi jertfe pentru înfăptuirea ţării de azi. Ea visa o dreaptă respectare a legii pe seama tuturora şi nu împărţirea pe categorii, după cum ei aparţin, unuia sau altuia dintre partide.

Aceste aşteptări însă nu s'au împlinit. Şi nu s'au împlinit pentru că în aceste parlamente ţara nu avea reprezentanţii pe cari îi voise, ci dimpotrivă acolo erau oameni numiţi împotriva voinţei ei.

Parlamentarii reduşi la tristul rol de a servi escluziv interesele unui partid, a unei clice sau orgoliul unui şef (idol) au trebuit să ajungă fatal în conflict cu opinia publică şi drept rezultat al prezenţii lor în parlamentul ţării să secere ostilitatea acesteia.

Lipsiţi de preocupări înalte, absenţi dela aceia ce se chiamă adevărată dragoste de ţară, sterpi de flacăra idealismului, care aţâţă energiile şi dă hrană intelectului, săraci complect cu duhul, ei au contribuit în mod firesc la coborârea parlamentarismului, ridicând violente glasuri de protestare împotriva lui.

Ba distrugerea *autorităţii* parlamentului de către înşişi membrii acestuia a provocat în timpul din urmă vrăşmăşia tot mai accentuată a unora cari merg până la a cere suprimarea complectă a parlamentarismului şi înlocuirea lui cu instituţia dictaturii, personale sau colective.

Că s'a ajuns aci, vina o poartă fără nici-o îndoială tot aceia, cari au interesul să înlăture sufragiul universal, să suprime contribuţia voinţii naţionale asupra vieţii de stat şi salvarea privilegiilor vechilor partide şi oameni.

Epuizată de energia rezistenţii opinia publică dezarmează şi se cufundă într'o acalmie îngrijitoare.

Iar alţii duşi în rătăcire şi grăbiţi în judecată se fac instrumentele docile în mâinile acelora, cari vor cu orice preţ să păstreze intact ceia-ce au — împotriva oricăror năzuinţe de primenire şi de consolidare a ţării.

Parlamentarismul e lovit, el e în primejdie şi nu pentru binele mulţimii ci numai în folosul câtorva.

Opinia publică tace resemnată, ea nu-l apără şi nu reacţionează, căci plutocraţia omnipotentă şi-a dat toată silinţa ca să ucidă în conştiinţa ei orice interes şi dragoste pentru instituţia parlamentară.

Şi tac, ori discută la infinit şi cei cari au înjghebat primul parlament, singurul care reprezinta voinţa ţării şi care ar fi putut, cu corecturi ce s'ar fi impus, să impună prestigiu şi viaţă instituţiei parlamentare şi în România.

V. Niţescu.

Tribuna liberă*)

Problema religioasă

Cititorul grăbit de azi, preocupat de multiplele griji ale existenţei, îngenunchiat de morala tuturor putrefacţiilor fizice şi spirituale, întrat, adeseori fără voe, alteori din laşitate, în angrenajul diferitelor curente subversive, pornite spontan, fără judecată şi busolă din suflete roase de patimă, sau din firi atavice, nedomesticite, cu greu îşi va putea da seamă de importanţa capitală a acestei probleme, de a cărei rezolvire şi funcţiune normală depinde nu numai progresul nostru, ci şi însaşi existenţa noastră ca naţiune şi stat.

Imbogăţiţii de război, aiuriştii frazelor sforăitoare, de paradă, pseudo-patrioţii, beneficiarii haini şi încăpăţânaţi ai trudei şi sudorii masselor, echilibriştii abjecţi ai politicianismului, sclavele fără pudoare ale modei, lipsite de simţul sublim al maternităţii, cari transformă saloanele şi promenăzile în lupanare de seducţiune nerusinată, — iată adversarii neîmpăcaţi şi scârboşi ai regenerării, ai apostolilor religiei şi moralei!

Popoarele şi statele nu au pierit nici odată din cauza duşmanilor externi, ci numai din cauza desfrâului şi a minciunilor mari, ce-au stat la baza alcătuirilor lor sociale şi politice.

Noi Românii, suntem defăimaţi în străinătate. Băncile străine atrag atenţia să nu se facă afaceri cu noi. In străinătate se fabrică sute de vagoane de mărfuri, cu sentinţa: „bon pour la Roumanie". Să avem curajul a recunoaşte, că din cea mai fragedă copilărie ni s'a făcut o şcoală înaltă a şmecheriilor, învârtelilor şi muşamalelor! Părinţii politicianii şi educatorii, cari ni-au dat această şcoală ce ne face azi de râsul lumii, trebue lapidaţi şi scoşi din viaţa publică! Şi aceasta cu atât mai mult, cu cât numai majoritatea păturii suprapuse este cangrenată de vicii, însă măduva poporului nostru este încă sănătoasă!

Dar înapoi la esenţa problemii. Ea mi se pare a avea patru laturi principale. Laturea *politică*, laturea *confesională*, laturea *cultural morală* şi laturea *pur bisericească*.

In cadrul acestui articolaş, al cărui prim scop este scoaterea în evidenţă a importanţei însaşi a problemei din haosul preocupărilor noastre, nu voi putea decât să fixez, fugitiv, unele puncte de rezolvare, rămânând, ca desvoltarea fiecărei chestiuni speciale să urmeze în alte articole.

Deci pe scurt: avem confesiuni, dar cu nici-un preţ nu trebue să facem confesionalism! Luptele confesionale aparţin istoriei! Toate confesiunile din ţara noastră sunt factori puternici tradiţionali, cari trebue respectaţi, chiar şi din punct de vedere al principiilor democratice şi sociologice. Cine se opune acestei concepţii, este, conştient sau inconştient, un adversar, un criminal, al naţiunii şi-al progresului.

Laturea politică se rezumă astfel: preoţii trebue scoşi din politica militantă, trebuie să li se dea posibilitatea unui trai cât mai potrivit cu înalta lor misiune păstorească.

Din punct de vedere culturalmoral să li se ceară o calificaţie înaltă, suficientă, supraveghindu-i în îndeplinirea apostolatului lor, atât ca cunoştinţe canonice cât şi ca capacitate pastorală şi atitudine morală!

Laturea pur bisericească, ce priveşte dogmele, canoanele şi celelalte controverse şi reforme necesare, aceasta să se lase la libera discuţie a tagmei preoţeşti, cu concursul eventual al scriitorilor preocupaţi de astfel de probleme.

A. Postol.

*) In ziarul nostru s'a publicat o serie de articole privind chestiunea bisericească, o problemă de importanţă capitală. Chestiunea atacată, găsind un îmbucurător ecou în sânul colaboratorilor şi cetitorilor noştri, vom publica părerile primite sub această rubrică în credinţă că astfel vom contribui la lămurirea acestei probleme de actualitate.

Fiţi viteji fraţi bihoreni.

In 6 Septembrie veţi fi chemaţi din nou să vă spuneţi cuvântul. Cu cine veţi merge, cu asupritorul vostru, cu stăpânul veşnic cu biciul în mână, sau cu acela care întreaga sa viaţă şi-a închinat-o măririi neamului său şi fericirei voastre?

Cu guvernul Averescu, sau cu Partidul Naţional, cu Mihail Sadoveanu, sau cu Dumitru Lascu?

Alegeţi!

Priviţi în fundul conştiinţei voastre şi vă pronunţaţi.

Căutaţi în adânsul sufletului vostru şi este cu neputinţă ca să nu găsiţi acolo chipul unui om cinstit al lui dr. *Dumitru Lascu* care a înfruntat multe necazuri pentru avă vedea pe voi şi noi toţi, liberi şi fericiţi, într'o ţară frumoasă cum am visat-o cu toţii, România-Mare.

Voţi făcut datoria şi în alegerile trecute cu cinste şi omenie.

Aţi votat cu toţii, câţi aţi fost îngăduiţi la vot de către jandarmeria prefectului boier Iacob, cu Partidul Naţional.

Peste 30 de mii voturi, peste 30 de mii ţărani cinstiţi şi cu înţelepciune aţi votat ○ şi ar fi votat-o şi ceilalţi de bună seamă, numai dacă ar fi fost lăsaţi la urne.

Dar bine, cum s'a putut, ca toţi să n'aveţi un deputat al vostru?

Apoi vedeţi oameni buni cum merg lucrurile în ţara noastră.

Se fură ziua, se fură noaptea, se fură îngăduit de lege şi nepedepsit de nimeni, dacă interesele guvernului Averescu aşa cer.

Aşa au făcut şi cu voturile voastre.

Le-au dus la Bucureşti şi acolo le-au furat îngăduiţi de lege şi apoi le-au adunat către voturile guvernului, ca să aibă mai mulţi deputaţi.

E cea mai mare ruşine ce s-a adus Bihorului, de când e România-Mare.

In 6 Septembrie sunteţi chemaţi să votaţi din nou.

Fraţi Bihoreni.

Spălaţi ruşinea ce pe nedrept v-a adus-o guvernul averescan şi trimiteţi în Casa Ţării pe viteazul vostru luptător dr. *Demetrie Lascu*, cel mai cinstit om din ţara voastră.

Ştim că guvernul va face din nou mari nebunii şi fapte necurate.

***Nu vă lăsaţi*, ci apăraţi-vă dreptul vostru cu ce veţi putea.**

O ţară avem cu toţii, o lege avem cu toţii şi *noi vrem, ca această lege să şi fie lege pentru toţi cetăţenii deopotrivă.*

Să nu vă înfricaţi de soldaţii şi jandarmii trimişi împotriva voastră. Şi voi aţi purtat doar acea haină militară şi ştiţi bine, că nici un general nu v-a învăţat să luaţi dreptul altuia.

Dacă va fi războiu, din nou ne vom găsi cu toţii alături în primele linii de bătaie şi ne vom apăra ţara şi neamul, dar şi până atunci *să nu îngăduim să ne calce în picioare.*

Votaţi cu toţii cu dr. *Demetriu Lascu*, căci peste acest om au trecut multe vijelii, fiind sluga credincioasă a voastră, a neamului românesc.

A crescut între voi, trăeşte între voi şi fiecare gând al lui este al vostru.

Mergeţi înainte, faceţi-vă drum cum veţi putea şi să nu uitaţi, că o ţară avem cu toţii, să nu uitaţi că o lege avem cu toţii şi un drept este pentru boierul prefect Iacob ca şi pentru voi.

***Calcaţi i în picioare* pe toţi aceia cari vor îndrăzni să vă calce drepturile voastre — şi mergeţi înainte votând cu toţii pe d-l *Dr. Dumitru Lascu*,**

Trăiască Partidul Naţional!
Trăiască dr. Demetriu Lascu!
Trăiască dreptatea!
Cu Dumnezeu înainte!

„Chemarea Tinerimei Române".

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Dumitru R. Orghidan

— Inmormântarea. —

In dangătul lugubru al clopotelor bisericilor „Sf. Nicolae“ din Scheiu și „Sf. Treime“ de Pe Tocile și în asistența unui public enorm — cum rar s'a mai văzut la Brașov — a avut loc Duminecă d. a. înmormântarea fruntașului nostru comerciant Dumitru R. Orghidan.

Strada Căpitanului, Str. Pe Tocile începând dela casa mortuară până la biserica Sf. Treimi, în a cărei cimitir se găsește cripta familiară, a fost o mare de capete de oameni, femei, bătrâni și tineri, cari urmând sicriul sau postându se de-a dreapta și stânga străzilor au ținut să dea ultimul onor pământesc celui dispărut atât de timpuriu din mijlocul nostru — doveda cea mai grăitoare a popularității, de care s'a bucurat defunctul în mijlocul Brașovenilor. Erau de față toate societățile din Scheiu cu drapelele, membrii comitetelor parohiale din Scheiu și de Pe Tocile, delegațiile camerei de comerț, consiliului județean, a școalelor, un grup de ofițeri superiori în frunte cu comandantul corpului de armată d-l general de divizie M. Olteanu, precum și numeroși intelectuali, comercianți, meseriași, muncitori din toate cartierele orașului, fără deosebire de naționalitate.

După săvârșirea prohodului în spațioasa biserică de Pe Tocile de către preoții I. Prișcu, dr. N. Stinghe, prof. N. Furnică și prof. C Muslea, în decursul căruia escelentul cor al bisericei Sf. Nicolae de sub conducerea d-lui prof N. Oancea a executat în mod impresionant răspunsurile și cântările funebrale, a luat cuvântul părintele *dr. N. Stinghe*, rostind în numele Bisericii panegiricul, preamărind faptele defunctului ca ctitor al bisericii și ca membru fruntaș și activ în corporațiile noastre bisericești și școlare.

In numele societăților din Brașov-Scheiu a rostit o pătrunzătoare cuvântare d-l prof. *Nicolae Baboe* insistând asupra rolului important pe care defunctul l-a avut în viața acestor societăți, pe cari le-a condus, sfătuit și ajutorat cu un rar devotament și arătând pierderea mare îndurată prin moartea sa prea timpurie.

Cuvântul de despărțire al organizației Partidului Național.

La mormântul deschis a rostit în numele organizației Partidului Național din Brașov redactorul ziarului „Gazeta Transilvaniei, d-l *Victor Branisce*, următoarele cuvinte de adio:

Indurerată Asistență!

Când te desparți vremelnic de-un prietin iubit, tovarăș devotat de luptă, sufletul în clipele sale de liniște îți este cuprins de amintiri, dorințe și contemplări la adresa aceluia, de care te leagă atât de multe fibre ale sufletului..

Când însă despărțirea urmează pe veci în această viață trecătoare, se coboară asupra sufletului o durere nemărginită, se deschide un gol cumplit, în care numai cu anevoie se mai poate sălășlui mângăierea atât de necesară sufletului omenesc.....

Era într'o seară de vară, în amurgul zilei de 12 Iunie a. c., când prietenii numeroși ne dasem întâlnire, ca împreună să sărbătorim încoronarea unei munci săvârșite, după crezul nostru politic, pentru binele Brașovului, al Țării și al Neamului.

Atunci te-am văzut pentru ultima dată în viață, neuitate prietine, Dumitre. Veniseși cu iubitoarea ta tovarășă a vieții, cu frații tăi, ca împreună cu numeroșii tăi prieteni să aduci tributul tău de mulțumire și admirație unei lupte duse la bun capăt.... N-ai putut zăbovi însă mult în mijlocul nostru; o suferință străfulgerătoare cu presimțiri negre, care s'a ivit deodată în trupul tău atât de sănătos la aparență, te-a făcut să ne părăsești societatea, ca să-ți cauți grabnică lecuire.

De-atunci au trecut multe săptămâni de suferințe și de nesiguranță pentru ai tăi, pentru noi prietinii, cari urmăream cu îngrijorare și îndurerare mersul boalei. Și de câte-ori ne venea dela patul suferinței tale o veste mai bună, sufletele noastre tresăltau de bucurie în nădejdea că ne vei fi redat.... până ce într'o răcoroasă dimineață de apus de vară flamurile îndoliate de pe instituțiile și corporațiile, cărora ai aparținut cu trup și suflet, ne-au vestit că sufletul tău ne-a părăsit, luând calea nemărginirii.....

In aceste clipe îndoliate, cei cari te vom urma mai curând sau mai târziu, căutăm o *mângăiere*, care să reverse balsamul alinării în sufletele noastre obidite.., iar această mângăiere o găsim în moștenirea ta pilduitoare, pe care ne-o lași:

Ai fost muncitor sârguincios, iubitor de neam, creștin jertfitor și iubitor de-al aproapelui și mai presus de toate ai fost cinstit. Prin sforțări mari și adeseori de admirat, prin muncă cinstită și neobosită din zori de zi până târziu noaptea, ți-ai creat o situație, care să te pună la adăpostul grijilor zilei de mâne și care să asigure numeroaselor tale odrasle și familiei un traiu mai liniștit, pe care tu în anii copilăriei nu l-ai prea avut. Munca ta neobosită și cinstită ai lăsat-o apoi ca pildă fraților tăi iubitori și prietinilor cari urmează calea trasă de tine.

Dar în sforțările tale de ordin material ai avut — ceea-ce multora le lipsește — și un *crez* ideal și nestrămutat: Crescut în tradițiile naționale ale înaintașilor din vechea noastră cetate de credință, de iubire de neam și de luptă, ai rămas neclintit și credincios acestora, până în ultimele clipe ale vieții tale pământești, luând parte ca fruntaș la toate acțiunile noastre naționale, afirmându-ți cu hotărâre și curaj crezul. Păreai poate multora în profesiunea ta de comerciant, care impune multora anumite rezerve, — uneori prea dârz, prea inimos, poate chiar prea agresiv, dar tocmai această impulsivitate, această conștiință de sine, dovedea profunzimea principiilor tale politice, cari ți s'au prefăcut în sânge. Ai fost un luptător idealist, în acelaș timp însă și un contrar neîmpăcat al celor cari umblau pe căi lăturalnice și șovăelnice.

Iată mângăierea noastră în aceste clipe ale despărțirii! Căci ce folos de-o viață lungă, trăită sec, fără ideal și fără jertfă — și ce frumoasă e o viață mai scurtă, însă plină de cinste, de muncă și de iubire curată de neam, care, ca și meteorul strălucitor desprins din nemărginire, lasă o dâră atât de luminoasă în sufletele celor ce te-au cunoscut, cinstit și iubit!

Profund recunoscători pentru moștenirea pe care ne-ai lăsat-o în tovărășia de muncă, care ne-a legat cu legături indisolubile, îți zicem în numele Organizației Partidului Național din Brașov, al cărei membru de valoare ai fost, ca și în numele vechiului nostru organ de publicitate „Gazeta Transilvaniei“, al cărui prietin devotat și sprijinitor constant ai fost în zile bune ca și în multele zile de grea încercare:

Fie-ți țărâna ușoară și memoria în veci binecuvântată și neuitată!

•

Intre lacrimile și suspinele membrilor familiei îndoliate, ale prietinilor și ale numeroasei asistențe, sicriul a fost apoi coborât în pământ, unde alăturea de osămintele părintelui său își doarme de-acum înainte somnul de veci cel ce a fost în viață omul de muncă și de inimă: Dumitru Orghidan.

In veci pomenirea lui!

———

Mișcarea femenistă

Congresul dela Brașov

D-na *Elena G. Meisner*, prezidenta „Federației societății pentru emanciparea femeilor române“ din Iași a lansat următorul *apel* către toate societățile femenine din vechiul regat și din provinciile alipite, în vederea apropiatului congres femenist dela Brașov:

In ziua de 8 Septemerie a. c. va avea loc la Brașov al VII-lea congres al Uniunei Femeilor Române.

Se vor sărbători trei sferturi de veac de existență a celei mai vechi societăți de Asistență, în care femeile române s'au constituit spre a ușura suferințele, crescând și ocrotind orfanii ai căror părinți căzuseră luptând vitejește, crucificați, răstigniți sau îngropați de vii, în urma luptelor ce duseseră pentru apărarea românismului.

Putem noi, oare să nu arătăm evlavia noastră pentru acea vrednică generație de femei, care a făcut să răsară cea dintâi manifestare de muncă socială femenină într'un timp când nici femeile sașe, — deși au o cultură mai veche, — nu aveam asemenea reuniuni?

Putem noi să nu arătăm surorilor noastre din Ardeal cu acest prilegiu dragostea, admirația și recunoștința noastră? Nu!

De aceea fac cel mai călduros apel și îndemn toate societățile femenine să organizeze o manifestație impunătoare, prin care să exprimăm solidaritatea și dorința noastră de a ne uni în cuget și simțire cu surorile noastre din Ardeal.

Fiecare societate de femei din vechiul regat, din Basarabia, Bucovina și Dobrogea este rugată să trimeată cel puțin o delegată care în ziua de 7 Septembrie a. c. să se găsească la Brașov, anunțând din timp, cel mai târziu până la 25 August a. c. atât pe subsemnata la Iași, cât și pe doamna M. Baiulescu, prezidenta generală a „Uniunei“ la Brașov, Piața Libertății, numărul de delegate trimise de fiecare societate.

Elena C. Meissner.
prezidenta Federației societăților din Iași.

———

Inscrierile la școala de stat Nr. 2 de băeți se încep cu ziua de 1 Septemvrie 1925. Părinții, tutorii și cei interesați sunt invitați să-și înscrie în zilele dela 1—10 Septemvrie a. c. în fiecare zi dela 8—12 a. m. copii la direcțiunea școalei din Strada Ecaterinei pentru școala primară și cursul de adulți.

———

In contra scumpetei

Cele zece... porunci pentru eftinirea traiului.

Spre a înfrâna scumpirea lucrurilor, cel puțin a celor de primă necesitate, Consiliul de miniștri din *Franța* a stabilit următorul principiu:

Una din condițiunile esențiale ale refacerii financiare a țării este adaptarea economiei naționale, la exigențele situațiunei generale printr'o energică limitare a cerinților colectivității și a cheltuelilor de consumațiune ale particularilor.

In aplicarea acestui principiu, Consiliul de miniștri a hotărât:

1. Să stabilească controlul grâului;
2. Să impue întrebuințarea pâinei reci;
3. Să limiteze menu-urile restaurantelor la două feluri de mâncare;
4. Să înlesnească deschiderea restaurantelor populare;
5. Să ceară afișarea prețurilor.
6. Să creeze o comisiune de supraveghere a prețurilor care să poată deschide urmăriri judiciare;
7. Să aplice tarife degresive la transporturile pe cale ferată pentru proviziile de consumațiune;
8. Să îmbunătățească funcționarea halelor și a piețelor;
9. Să oblige pe intrepozitari la declarațiuni;
10. Să prelungească deschiderea pavilioanelor de „en gros“ ale halelor, cari vor putea să primească pe consumatori.

In *Belgia* și *Italia* s'au și aplicat unele din aceste măsuri, menite să înfrâneze și specula negustorilor și risipa consumatorilor, una fără alta ne putând duce la rezultatul urmărit.

———

Târgul de mostre din Viena.

Reduceri la prețurile de călătorie și favorizări la pașapoarte.

Căile ferate regale a României acordă vizitatorilor Târgului de mostre (3—12 Septemvrie) în timpul dela 6 până la 16 Septemvrie o reducere de 50% la întoarcerea din Viena.

Căile ferate ungare și liniile Societății căilor ferate Dunărea-Sava—Adria acordă vizitatorilor târgului de mostre în timpul între 1 și 15 Septemvrie o reducere pentru dus și întors, care îi autorizează, contra plata clasei următoare mai jos, întrebuințarea clasei următoare mai sus.

Căile ferate Raab-Oedenburg acordă pe liniile lor ungare aceeași reducere; pe liniile lor austriace trebue să scoată în total $1^1/_2$ bilet de tren de persoane a clasei efectiv întrebuințat, care se va păstra pentru întoarcere.

Vizitatorii târgului de mostre din Viena venind din România, n'au nevoie de a procura mai înainte viza pașaportului pentru transitare, deoarece se va obține aceasta de prima dată în acest an pe cale scurtă din partea autorităților frontierii contra plata taxei.

Pe liniile austriace obțin vizitatorii între 30 August și 16 Septemvrie pentru ducere și întoarcere câte o reducere de 25%. In sfârșit sunt aceste cu desăvârșire scutite de o viză austriacă la intrare sau eșire din țară.

Prezentarea legitimației la târgul de mostre (Messe—Ausweis) e suficient pentru trecerea frontierei.

Societatea de navigațiune cu vapoare pe Dunăre acordă pe linia Viena—Budapesta—Mohacs o reducere de 50%.

———

Cugetări morale

redate de **dr. Sociu Sibianu.**

Inteligența și voința nu sunt decât unul și acelaș lucru. Acela, care nu procedează după cum gândește, — cugetă incomplect. (*Spinoza*).

•

Faceți vă sclavul filosofiei, (adecă al gândirii morale) și vă veți bucura de adevărata libertate. (*Epicur*).

•

Omul moral este singurul cu adevărat liber. (*Schiller*).

•

Să ne silim a cugeta bine: iată tot principiul moralei. (*Pascal*)

•

S'a exagerat influența eredității — mai cu seamă din partea medicilor — nu s'a văzut, că există un admirabil antidot: educațiunea morală. (*Prof. med. dr. Dubois*).

•

Oamenii nu-i mai împărțim azi în buni și răi ci în aducători de bine și aducători de rău: prin educația conștientă prin sine însăși (care nu poate fi decât morală căci principiile morale, aceleaşi decând există omenirea, s'au descoperit tuturora cari gândesc adânc) să ne dăm silința să sporim numărul celor dintâi. (*Dora Melagri*).

•

In viață ai multe momente, când trebuie să reaționezi curând: să ai totdeauna la'ndemână în o dialectică strânsă maxime bune morale, cari îți sunt cei mai prețioși și credincioși sfetnici în astfel de momente. (*Dr. S. S*).

•

Oamenii de geniu, au fost toți fără excepție cei mai harnici muncitori. (*Samuel Smils*).

•

Omul are 2 ochi, 2 urechi o singură gură gură, ca să vadă multe, s'asculte multe și să vorbească puțin (*Indian*).

•

A trecut vremea proverbului „langsam und sicher“ azi să ne conducem de principiul „*repede și bine*“, însă marile principii morale au rămas etern aceleaşi dealungul veacurilor (*dr. S. S*)

•

Gândirea trebue să fie totdeauna profundă și morală, uneori rapidă; omul care *bea*, nu poate niciodată să judece nici moral, nici profund și totdeauna prea târziu. (*dr. S. S.*).

———

INFORMAȚIUNI

30 de ani de muncă gazetărească. Ziarele bucureștene înregistrează știrea, că vechiul gazetar și luptător național d-l *Aurel Cioto*, cunoscut în cercuri largi prin numeroasele sale scrieri și conferințe politice, a împlinit 30 ani de muncă gazetărească. La urările de bine ce-i aduc ziarele bucureștene se asociază din toată inima și ziarul nostru, al cărui colaborator valoros a fost pe vremuri.

*

† Alexandru de Mocioni. In ziua de 22 August s'a stins din viață, în sanatorul Pajor din Budapesta, Alexandru de Mocioni, din nobila familie a Mocionilor de Foeni, fost secretar de legație.

Inmormântarea defunctului a avut loc la Foeni în ziua de Vineri 27 August, la ora 10 a. m. Corpul neînsuflețit al lui Alexandru de Mocioni a fost așezat spre veșnică odihnă în mausoleul familiar dela Foeni.

*

Dar. Biserica Sf. Treimi de pe Tocile a dăruit în amintirea regretatului ei donator † Dumitru Orghidan 500 Lei la masa studenților „Virgil Onițiu“ dela liceul „A. Șaguna“. — Direcțiunea.

Congresul Uniunii femeilor române și Jubileul Reuniunii femeilor române

PROGRAM

Marți 7 Septemvrie, ora 6 seara: Intrunirea congresistelor la ședința marelui Comitet în Sala Sfatului orășenesc.

Ora 8 seara: Agapă în Restaurantul „Transilvania".

Ziua I-a

Miercuri 8 Septemvrie ora 9: Intrunire în Sala Sfatului și validarea delegatelor.

Ora 10: Serviciul divin în biserica Sft Adormiri din Cetate.

Ora 11: Plecarea în corpore la ședința jubilară, ce se ține în Sala Liceului Andrei Șaguna.

Ora 14: Banchet în Saloanele Cercului militar.

Ora 17: Conferințe în Sala Liceului Șaguna: dna Președintă Elena Meissner, Iași și dna Preș. Maria Pop Craiove.

Ora 21: Concertul jubilar în Sala Teatrului Național.

Ziua II-a

Joi ora 9: Intrunirea delegatelor în Sala Sfatului, plecarea la parastasul prezidentelor decedate, ce se ține în biserica Sft. Nicolae, Scheiu, precum și depunerea coroanelor la cimitere.

Ora 10½: Continuarea Congresului în Sala Liceului Șaguna.

1. Darea de seamă pe anul 1925—26.
2. Cetirea situației financiare pe anul 1925.
3. Raportul de verificare al Cenzorilor și descărcarea Comitetului pentru anul espirat.
4. Eventuale propuneri.

Ora 13½: Masă comună în Restaurantul Maior Mura.

Ora 15½: Continuarea Congresului în Sala Liceului Șaguna.

Ora 20: Reprezentația Școalei Profesionale, urmată de balul Reuniunii în Sala Redoutei orășenești.

Ziua III-a

Ora 10: Continuarea Congresului

1. Cetirea rapoartelor delegatelor diferitelor Societăți.
2. Fixarea Congresului viitor.
3. Inchiderea Congresului.
4. După masă vizitarea Școalei profesionale a Orfelinatului, plimbări în oraș.

In tot decursul Congresului, la toate serbările vom purta costumul național.

694 1—1 **Biroul Uniunii femeilor române Brașov.**

Primăria comunală Cristian, jud. Brașov

Nr. 961—1926.

Publicațiune

In baza ordinului Ministerului de Interne, direcțiunea comunală nr. 22394/C—1926 se publică spre generală cunoștință, că în ziua de 27 Novembrie 1926, dimineața la oara 10, se va vinde prin licitație publică în bloc din pădurea comunei Cristian, județul Brașov, aproximativ 1441 m. cub. lemne de construcție de brad net și 194 m. cub. lemne de foc de brad net în picioare prin tăeri rase.

Lemnele ce se vând sunt marcate și numerotate și se află la la „Joaderul cel mare", seria A, parc. I. c.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitațiuni și cu aplicarea condițiunilor generale pentru exploatarea pădurilor statului, publicate în „Monitorul Oficial" No. 106 din 12 August 1912 cum și cu condițiunile speciale, de cari amatorii pot lua cunoștință dela Direcțiunea XII. silvică Miercurea-Ciuc, Ocolul Silvic Brașov și dela Primăria comunală Cristian.

Prețul de strigare este de Lei 577.000.

Garanția provizorie este de Lei 57.700.

Supraoferte nu se primesc.

Cristian, la 26 August 1926.

687 1—1 *Primăria comunală.*

Primăria comunei Apața, județul Brașov.

Nr. 749/1926.

Publicațiune.

Comuna Apața județul Brașov, exarendează birtul comunal așa numit „Carla" pe 3 ani, adecă dela 1 Ianuarie 1927—31 Decemvrie 1929, prin licitație publică cu oferte închise, care se va ține în Primăria comunei Apața, la 23 Octomvrie 1926 ora 16.

Prețul de strigare este 70.000 Lei. Vadium 10%.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea asupra contabilității publice.

Condițiunile detailate se pot vedea în Primăria comunală în decursul orelor oficioase.

Apața, la 27 August 1926.

Wiesel, notar subst. **N. Maconi,** primar.

688 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publicului amator, că în ziua de 7 Septemvrie a. c., se vor vinde prin licitație publică la magazia st. Brașov diferite mărfuri prisos, mărfuri în suferință și obiecte găsite.

Informațiuni mai detailate se pot primi în fiecare zi, dela Biroul suscitatei magazii.

Direcțiunea XIV. Exploatare

692 1—1 *CFR.*

In preajma jubileului Reuniunei Femeilor române

Primim următorul aviz:

Pentru Iubileul Reuniunii femeilor române din 8 Septemvrie a. c. se aduce la cunoștință doamnelor membre precum și Onoratului public, care dorește să atiste la ședința festivă din Sala Liceului Șaguna, că poate primi bilete de intrare, între orele 3—5 în biroul Comitetului din Sala Sfatului, începând din 2 Septemvrie.

Tot acolo se pot cumpăra bilete pentru *banchetul*, ce va avea loc în 8 Septemvrie ora 14, în saloanele Cercului militar, cu prețul de Lei 250. Terminul ultim e ziua de 5 Septemvrie.

Bilete pentru concertul jubilar din 8 Septemvrie, precum și pentru reprezentația teatrală, urmată de bal din seara de 9 Septemvrie se pot cumpăra în biroul Reuniunei și la Magazinul Bologa, Zink și Werzar, precum și seara la Cassă.

Bilete de intrare atât la Concert cât și la Teatru sânt cu prețul de Lei 100.

Brașov, 29 August 1926.

Comitetul Reun. fem. rom. Brașov.

693 1—1

Mica publicitate

Apa amară **„BREAZU"** aprobată de Consiliul sanitar superior este mai ieftină decât apele similare streine cu 50—60%. Se poate căpăta în toate farmaciile și prăvăliile de coloniale cu 30 Lei sticla.

Reprezentanța pentru Brașov:

E. O. & L. THEIL

BRAȘOV.

541 19—0

ANUNȚ

De vânzare circa 4000 m. p. în Strada Zizin, asemenea o casă nouă compusă din 7 camere în Strada Dârstei 21, eventual se poate închiria. Amatori se pot adresa între orele 9—12 și 16—18 la d-l Casier Dumitrescu oficiul poștal Brașov I., sau în Strada Dârste 21. 657 5—10

De vânzare o casă cu 3 camere, pivniță, curte mare și grădiniță. Informațiuni Str. Coastei e) No. 19.

680 2—2

Se caută spre imediată angajare; **Doi ucenici,** din familie bună cari se cunoască afară de limba română, limba maghiară sau germană. Condițiuni după învoială. A se adresa: Magazinele de Coloniale și Bodega IOAN I. AVRIGEANU Brașov, Ștefan cel mare No. 7. 4—4

Mutare de atelier

Am onoarea a aduce la cunoștința onor. public că mi-am mutat **atelierul de croitorie de dame** din Strada Mihail Weiss Nr. 3 în **Strada Măcelarilor Nr. 6.** Aducând aceasta la cunoștința onor. mele clientele o asigur și pe viitor de cel mai prompt și solid serviciu.

IOAN MUNTEANU

atelier de croitorie de dame
Str. Măcelarilor Nr. 6.

691 1—3

De vânzare renumita și bine aranjata **prăvălie de pălării de Dame** din Strada Lungă No. 52. 698 1-3

Caut serviciu birou contabilitate, română. Informațiuni. Locul Spitalului Militar No. 71 (a).

695 1—1

De vândat un teren pentru clădit în Livadia Poștei — situat spre sud — grandioasă priveliște. Adresa: „Draudt și Jekel" magazin de fierărie. 690 1—1

ANUNȚ

Comitetul parohial al Bisericei Sfintei Treimi Brașov-Tocile dă în arândă pe timp de 3 ani (1 Oct. 1926—1 Oct. 1929) 20 jugăre pământ arabil, situat pe drumul Sâmpetrului într'o tablă, însă parcelat în 6 parcele. Neajungându se la preț se va ținea a doua licitație publică *Duminecă 5 Septemvrie 1926 la orele 11 a. m* în localul școalei de pe Tocile.

Prețul de strigare dela 2000 lei pro jugăr. Doritorii vor depune vadiu de 10%.

Comitetul își rezervă dreptul a primi orice ofert, fără considerare de preț.

Informațiuni se pot lua la Biroul comitetului, Str. Căpitanului No. 22.

2—2 *Comitetul Parohial.*

Publicațiune de licitație

Subsemnatul notar public aduc la cunoștință, că în urma decisului judecătoriei mixtă Brașov No. G. 2677/15—916 se va vinde în licitație publică: bijuterii, argintării și blănuri, obiecte aparținătoare succesiunei defunctei Elena Popovici născută Popp.

Licitația se va efeptui în biroul nostru din Brașov, Strada Porții No. 67 Etaj I. în ziua de 15 Septembrie 1926 ora 3 p. m.

Prețul de strigare a obiectelor singulare este acela cuprins în inventarul judecătoresc.

In caz de nevoe obiectele se vor vinde și sub prețul de strigare. Obiectele se pot vedea în ziua licitației.

Brașov, la 6 August 1926.

Dr. David Bleahu,

689 1—1 notar public.

Noua fabrică

P E R-A

produce **Halva** și **Rahat**
Sistem: Constantinopol
BRAȘOV
Strada Neagră No. 8

677 2—3

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Ministru,

Subsemnata Isabella Grossmann domiciliată în Brașov Strada Horei 40, supusă ungară, religie mozaică născută în Bistrița în 1875 la 2 Ianuarie, ocupațiunea casnică, respectuos vă rog să binevoiți a dispune încetățenirea mea ca română întrucât toate interesele mele personale cât și cele ale familiei mă leagă de această țară.

Cu distinsă stimă:
Isabella Grossmann.

696 1—1

România, Corpul portăreilor Tribunalului Brașov

No. 2131 exec. 1926

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1225—1926 a judecătoriei de ocol Satulung în favorul reclamantului Constantin Stoica repr. prin advocatul Dr. Radu Găvruș din Satulung pentru încasarea creanței de 4000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Septembrie 1926, orele 3 p. m. la fața locului în comuna Cernatu suptorul de var, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile de casă și cai în valoare de 13200 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 9 August 1926

Indescifrabil

697 1—1 Portărel.

Oficiul Public de Plasare din Brașov

Str. Sft. Ioan 25, Telefon 385

Caută ocupație: 2. brutari, 1. cazangiu, 2. croitori de bărbați, 2. croitori de dame, 2. electricieni, 1. fierar, 2. franzelari, 3. lăcătuși mecanici, 2. mecanici, 1. mecanic de locomotive, 3. morari 1 șef, 1. rotar, 2. șoferi, 3. strungari în fier, 1. sudori autogen, 6. tâmplari de mobile, 2. tăbăcari, 1. maestru țesător, 1. maestru strungar în fier.

1 ajutor contabil, 2. casierițe, 2 desenatori tâmplari, 2. funcționari, 2. vânzătoare, 2. vânzători, 1. coloniale, 1. manufactură.

Ocupație pot căpăta: 3. frizeri, 3. pantofari, 30. dulgheri, 1. specialist în radio, 6. vopsitori, 1. manichiură, 1. curățătoreasă de haine, 1. turnător în fier, 3. tinichigii, 1. monteur de automobile.

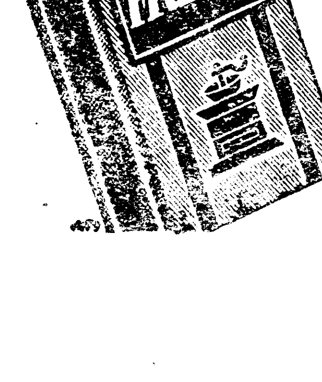

Mențineți vechiul Dvs. obiceiu și
întrebuințați și în viitor la cafeaua Dvs. numai
Veritabil Franck în cutii.
El eftinește cafeua și face băutura mai tare și mai gustoasă
Veritabilul Franck trebue adăugat neapărat și cafelei de cereale.

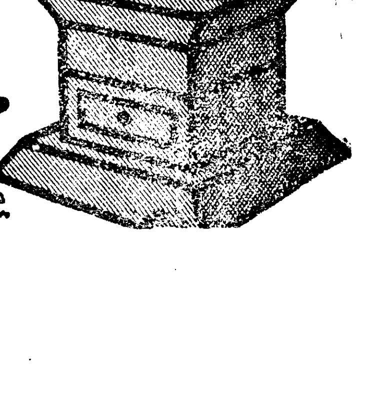

Congresul Corpului didactic primar

Dascălii Ardealului, dintre cari — cu durere, — am observat absența elementelor tinere, au fost oaspeții orașului nostru. Era congresul membrilor corp. didactic primar din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. E dureroasă observația din fruntea articolului, dar e realitate.

Pentru ce?..

Chestii ale învățământului primar și ale celor ce-l profesionează n'au fost în stare ca la Congresul din aceste zile să adune tinerele elemente, pe cari se bazează viitorul educației tinerelor vlăstare ale Țării Românești, — chestie asupra căreia vom stărui în numerele viitoare ale ziarului.

Oaspeții, poate destui, dar prea puțini față de interesul ce-l prezenta congresul, au început să sosească încă de Sâmbătă.

Duminecă la orele 9 a avut loc, conform programului, Te-Deumul oficiat în biserica din Cetatea Brașovului, după care congresiștii au trecut în sala festivă a liceului Șaguna.

Insuflețire destulă, dar prea multă absență din partea celor ce erau chemați să fie de față.

Se deschide prima ședință. La masa presidențială iau loc, în jurul d-lui ministru I. Petrovici, d-nii preș. T. Șuteu, v.-preș. N. Pora, d-nii inspectori școlari: Bratu, Țeposu, Stan, Orghidan, d-l revizor școlar Garoiu, d-l prefect I. Lațicu, d-l deputat de Covurlui I. Toni și alte persoane cari prin prezența d-lor au ridicat prestigiul congresului.

ZIUA PRIMĂ.

Deschiderea congresului.

D-l *Traian Șuteu* președintele Asociației înv. din Ardeal, deschizând congresul rostește o cuvântare mișcătoare, insistând asupra piedicilor, cari se pun în calea apostolatului învățătorului, piedeci a căror cauză este îndeosebi criza materială și cea sufletească, prin care trece societatea de astăzi și care are ca urmare o răceală simțitoare a satelor față de școală. In țara întreagă se observă o tendință generală, nu numai de nerespectare a legii obligativității de-a cerceta școala, dar a tuturor măsurilor de interes salutar pentru țară. Lumea trăește în certuri, în patimi, în ură și mai ales în negligență față ne fisc.

După zugrăvirea acestui tablou mohorât al situației actuale d-l Șuteu insistă asupra rolului actual al învățătorului spunând în rezumat următoarele:

Să luptăm energic pentru reintroducerea ordinei, a disciplinei. Cele două biserici române, cu cei 15.000 de slujitori ai altarului lor, cot la cot cu cei tot atâția învățători să depună o energică stăruință pentru a începe marea ofensivă culturală și religioasă, prin școală și altar. Până acum s'a făcut un început. S'au sporit localurile școlare și s'au înființat numeroase școale normale. S'au dat credite însemnate, câteva miliarde, cari s'au folosit pentru personal și material de clădit.

Să nădăjduim că și noul ministru al culturii a înțeles marea chemare a antecesorilor săi: grija de școală și de învățător și că și celălalt factor răspunzător de fericirea sau nefericirea neamului acestuia, învățătorul, pricepându-și chemarea, se va strădui a se perfecționa în arta sa, care-i cere muncă și profundă cunoaștere a fenomenelor și legilor după cari se desvoltă sufletele micuților încredințați lor, spre educare.

Intre datoriile învățătorilor este și „politica". Trebue să ne impunem și pe acest teren și socot că rău s'a făcut când s'au restrâns prin lege drepturile noastre politice. Nici un partid nu se prezintă azi cu o forță morală de evidențiat. Va trebui să începem printr'o politică culturală, care să ridice satele și imediat să ne constituim într'o închegare puternică de care suntem siguri că se va ține seamă în țara aceasta. Pe lângă mijloacele noastre proprii, ne mai vin în ajutor și noile și numeroasele instituții culturale, izvorâte din inițiative particulare, pe cari, sprijinindu-le în activitatea lor, îndeplinim o operă de ajutorare a noastră înșine.

Vorbind de presă, președintele Asociației ardelene arată cum ea creiază opiniunea și că are o chemare educativă de mare valoare. D-l Șuteu termină inimoasa sa cuvântare, mulțumind d-lui ministru al școalelor și oaspeților din afară de lumea didactică pentru atențiunea dată congresului pe care-l declară deschis.

Discursul ministrului Petrovici.

D-l ministru al instrucțiunei *Petrovici*, după ce aduce elogii învățătorimei ardelene pentru rolul pe care l-a avut în lupta pentru luminarea și închegarea elementului românesc de dincoace de Carpați, spune că a ascultat raportul președintelui cu multă atențiune și a constatat că învățătorimea are conștiința greutăților cu care se luptă dar și conștiința datoriei.

Invățătorul are o activitate multiplă. Este mai întâi *activitatea lui școlară*. Școala lui trebue să fie atractivă. Curiozitatea copilului de a se instrui e ceva natural. Acel „de ce?", „pentru-ce"? stă pururea pe buzele copilului. Totuși el fuge de școală. Trebue restabilită școala în sensul ca să îndeplinească această nevoie naturală a elevului său: Să se înlăture silința și să se utilizeze mijloacele de bun simț prin care să se satisfacă cu mulțumire această necesitate intelectuală a lui.

Apoi dv. mai munciți și *în afară de școală*, trebue să recrutați elevi din întreaga masă a cetățenilor din jurul vă. E o muncă în plus, dar nu împovărătoare. Cred că oamenii au mai mult timp de muncă decât o bănuesc. Dovada puterii lor de muncă o pot face oamenii numai în situații forțate. Când sunt însuflețiți de sentimentul îndeplinirei datoriei, munca lor e o recreație și chiar o desfătare sufletească.

Sunt două feluri de petrecere a vieții: în muncă și în desfătare. Cea dintâi e urmată de o mulțumire sufletească statornică; iar a doua aduce desgustul de viață, dezastrul. Să adoptăm pe cea dintâi pentru că prin ea contribuim și la ridicarea nivelului cultural al țării, care e inferior celui al țărilor din jur. Pentrucă la noi sunt și minorități, datoria de a ridica nivelul nostru cultural e și mai mare. Suntem națiune dominantă pe baza drepturilor istorice. Să ne sforțăm a deveni națiune dominantă și prin munca de fiecare ceas, prin calitățile și însușirile noastre superioare.

Vă urez — încheie d-l ministru — să aveți în congresul acesta numai discuții rodnice. Am toată încrederea că veți ajunge la concluziuni dela cari viața școlilor nu va putea să tragă de cât foloase reale. Lucrați românește și țara vă va recunoaște-o la timp. Voi fi un călduros susținător al intereselor dv. căci știu că aveți multe revendicări și necazuri materiale.

Salutul corpului profesoral al liceului „Andreiu Șaguna"

D-l prof. *Vasile Negut*, luând cuvântul, a rostit următoarea cuvântare:

D-le ministru, d-lor membri ai congresului.

Liceul „Andrei Șaguna" bătrân dar plin de vigoare, simte o mare bucurie, că poate să adăpostească congresul D-v, în mijlocul zidurilor sale, ridicate din însuflețirea, jertfa și dragostea de neam a atâtor vrednici înaintași în frunte cu nemuritorii arhierei Șaguna și Popazu. — In fiecare cărămidă a acestor ziduri e pusă o părticică din sufletul acestor înaintași, dornici de-a vedea și neamul nostru de pe aceste plaiuri, pornit cu un ceas mai de vreme pe calea progresului și a culturii, dela care atâta timp a fost ținut deoparte.

„Litteris et virtuti" stau scrise cu slove de aur în fruntea acestei săli, — științei și virtuții a fost închinat acest lăcaș de cultură, care timp de ¾ de veac a sămânat binele și frumosul și munca și cinstea. — E lung șirul acelor dascăli, cari au muncit la acest altar muncă grea, dar însuflețită de cea mai curată dragoste de neam și de progres, ridicând prin munca lor numele bun al acestui liceu și dând neamului atâția și atâția fii aleși, pioneri ai culturii românești.

Este de sigur numai o coincidență, dar o coincidență măgulitoare pentru liceul nostru, că 3 din membrii actualului guvern au învățat carte aici, iar al 4-lea a servit tot aici ca profesor timp de 12 ani.

In numele culturii românești v'ați adunat astăzi și Dv. nizuind, ca prin munca și lucrările Dv. să contribuiți la promovarea ei și la ridicarea școalei românești la locul de cinste, ce i-se cuvine. Anii de după războiu n'au fost prea prielnici școalei și noi toți, cari i-am rămas credincioși, știm cu câte greutăți are să lupte și astăzi școala și dascălii ei de toate categoriile. — Din norocire mai sunt încă inimi calde și minți înțelegătoare, și parecă încep să răsară iarăși zori mai luminoase și mai binefăcătoare și pentru școală, care de atâta vreme a avut să îndure vitregia vremurilor și a oamenilor.

Prezența în mijlocul nostru a d-lui ministru al instrucțiunii I. Petrovici, cel dintâi slujitor al școalei ne poate fi ca o chezășie, că se apropie și pentru școală și pentru noi dascălii zile mai bune și mai senine.

Cu această speranță, — în numele d-lui director Iosif Blaga care regretă mult că nu poate fi de față — și în numele corpului profesoral al acestui liceu vă zic un cald „bine ați venit", — dorind ca lucrările Dv. pentru ridicarea școalei și dăscălimii la locul meritat să fie încoronate cu cel mai deplin succes.

D-l prof. universitar *V. Ghidionescu*, desvoltă apoi interesanta conferință „Școala și familia", arătând importanța și datoria pe care dăscălimea o are față de acești doi factori.

Se încheie ședința și congresiștii se întrunesc la masa comună servită în cafeneaua „Transilvania".

Ședința de după masă

începe la orele 5.

După alegerea secretarilor de birou, d-nii V. Chintoanu și V. Creangă, se discută diferite chestii de ordin profesional, conform programului, după care se aleg cele trei comisii însărcinate cu verificarea rapoartelor cetite.

ZIUA II-a.

In primul rând a fost luat în desbatere punctul de cea mai mare importanță: Problema unificării organizațiilor învățătorești din România.

Era de prevăzut, că discuția acestei probleme va forma cea mai interesantă parte a congresului.

După cetirea raportului în chestie, de către d-l raportor Almășan, la cuvântul d-l *Toni*, deputat de Covurlui, care după ce face un frumos istoric al activității corpului didactic din Vechiul Regat, trece la nevoile și mizeria de care ea sufere azi. Pledează pentru unificarea organizațiilor învățătorești din întreagă țara, pentru ca în felul acesta să prezinte forța, care va putea și avea tăria să muncească și să se impună pentru împăcarea nevoilor corpului învățătoresc.

După ce arată nevoile de cari sufere azi școala și apostolii ei pledează pentru unificare, cerând alcătuirea unui statut unic pentru învățătorii din întreagă țara și numirea unei delegații care la congresul din Cernăuți să aibă puteri depline pentru înfăptuirea unificării organizațiilor învățătorești din România.

Au mai vorbit apoi tot în jurul acestui obiect d-nii: Păunescu, Dumitrașcu, Crutescu, Tacu, Floaș, Jenciec, d-na Paladi, d-l Rămăceanțu și alții, după cari, Congresul dă împuternicire Comitetului Central să lucreze conform proectului de statut prezentat de comisia însărcinată cu compunerea lui.

Se termină ședința.

Ședința de după masă.

Se desbat chestii de ordin profesional, între cari punctul culminant îl formează discuția plasării venitelor rezultate din fondul de care dispune Asociația. O chestie care a provocat multă discuție, după care se încheie ultima ședință a Congresului.

———

Dela Prefectura Poliției.

Buletin informativ

Furturi. Autori necunoscuți în noaptea de 29 August prin escaladare s'au introdus în locuința d-lui Ioan D. Munteanu din Dârste No. 132, de unde au furat haine și diferite obiecte casnice în suma de 4000 lei. Au furat deasemeni și suma de 3400 lei.

— D-l Grigorie Predescu administratorul moșiei Plopeni jud. Prahova, a reclamat comisariatului Circ. I-a, că pe când se afla în Cafeneaua Coroana i-a dispărut un portmoneu de piele în care avea suma de 3800 de Lei și diferite note. Se face cercetări pentru aflarea autorilor furtului.

— In noaptea de 25 Aug., autori necunoscuți s'au introdus prin escaladare în locuința Radu Sabidu din strada Cacova No. 26 și i-a furat mai multe obiecte de îmbrăcăminte în valoare de 8000 lei. In urma cercetărilor făcute, s'a stabilit că autorul furtului este individul Alexe Selatei sergent în armată. A fost predat Comenduirei Pieții, iar actele s'au înaintat Parchetului.

— Indivizi necunoscuți în noaptea de 26—27 Aug., au săvârșit 3 furturi la locuințele d-lui dr. Leonhard, Walther Holtis și Iosif Pala de unde au furat mai multe obiecte de îmbrăcăminte și bani. Cercetările pentru prindere și aflarea hoților se fac de Comisariatul Circ. II-a.

— D-na Sofia Simu din București, a reclamat Prefecturei, că pe când se afla în piața de zarzavat, a pierdut o broșe lucrată în aur și platină cu 2 mărgăritare, un briliant în valoare de 15 mii lei.

Desertor prins. In noaptea de 29 Aug. a. c. subcomisarul Paulman dela Circumscripția II-a a prins pe un anume Tot Geza originar din Brașov, dezertor din armata română. Cu ocazia cercetărilor s-a constatat că sus numitul este autorul a mai multor furturi săvârșite în localitate, printre altele și al celui săvârșit în paguba d-lui Pal Iosif din Strada Morii No. 18. Cu actele dresate s-a înaintat Comenduirei Pieței.

Accidente. In ziua de 27 Aug. pe la orele 5 p. m. lucrătorul Popp Marton din Comuna Bacifalău pe când încărca cu mai mulți, un vagon cu scânduri, proprietatea societății „Valea Zimbrului", a căzut din vagon. Transportat imediat la medic în drum a murit. Vina este neglijența.

— Conducătorul cărușei cu 2 cai Beute Benedek, din serviciul d-lui Gusibet Cristian încărcând o gheretă din cauza zgomotului ce se făcea, caii s'au speriat luând-o la goană mare pe strade. In drum a lovit un mânz căruia i-a rupt un picior, iar în dreptul Străzii Școalei a dat peste o trăsură de stradă cu 2 cai sfărmând-o cu desăvârșire. Accidente de persoane nu au fost.

Copil dispărut. Dela locuința părinților Gheorghe Bariț în ziua de 30 Aug. a. c. a dispărut un copil anume Iosif în vârsta de 15 ani. Se fac cercetări asupra cauzelor dispariției și a găsirei copilului.

Incercare de mită. D-l Subcomisar Virgil Stefănescu dela Circ. I-a pe când se afla în cafeneaua Elite a observat pe 2 indivizi ce i sau părut suspecți atât prin purtarea lor cât și din discuția ce urmau între ei. Urmăriți după ce au eșit din Cafenea, iau legitimat și ne având asupra lor nici un act au fost invitați la Comisariat, unde se constatat să se numește Sechner Iosif și Iosif Schiffuler, supuși polonezi dezertori din armata Polonă. Au trecut frontiera în mod clandestin și după ce au umblat prin diferite orașe s'au adăpostit în Brașov. La percheziția făcută s'au găsit asupra lor 211 dolari și 400 lei în bancnote românești.

Indivizii în cursul cercetărilor au oferit subcomisarului Ștefănescu și comisarul Ioniță suma de 60 dolari pentru a fi puși în libertate.

Numiții au declarat că intenționau să-și procure câte un pașaport spre a pleca în Palestina.

———

Titulaturi nouă bisericești. Conform legii și statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române, de aici înainte se vor întrebuința următoarele titulaturi: *Adunare eparhială* (în loc de Sinod archidiecezan), *Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu* (în loc de Consistor), *Consilieri arhiepiscopești* (în loc de asesori consistoriali), *Adunare parohială* (în loc de Sinod parohial), *Consiliu parohial* (în loc de Comitet parohial), *Adunare protopopească* și *Consiliu protopopesc* (în loc de Sinod și Comitet protopopesc).

*

Preschimbarea bancnotelor în Cehoslovacia. — Banca națională cehoslovacă se ocupă în present cu chestiunea preschimbării bancnotelor care sunt în circulație. Până în present bancnotele cehoslovace au fost emise de instituția bancară dela ministerul de finanțe. In primul rând vor fi preschimbate notele de 10 și 20 coroane, deoarece ele sunt cele mai întrebuințate bancnote, așa că au devenit prea uzate. Preschimbarea bancnotelor a câte 100, 500, 1000 și 5000 se va face abia mai târziu.

TIPOGRAFIA [illegible] & COMP. BRAȘOV.
Redactor responsabil: IOAN BROTE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj